

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/145/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514203442
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514203442.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobcov v 1./rade C.. Y. K., nar. X.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX D. P., občianka SR v 2./rade W.. C. K., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. P., občan SR proti žalovanému Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská 18, 815 63 Bratislava, IČO: 36 854 140 v konaní o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 79,10 eur s prísľ., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom 79,10 eur s 8,25% úrokom z omeškania ročne od 30.11.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd u r č u j e za neplatnú z dôvodu jej n e p r i j a t e ľ n o s t í zmluvnú podmienku v čl. XI. bod 2 Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX z 25.5.2011 v znení: „ Dĺžník za zaväzuje uhradiť Banke najmä tieto poplatky zmysle platného Sadzobníka Banky: poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál).

IV. Žalobcom právo na náhradu trov konania súd n e p r i z n á v a .

V. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok vo výške 16,50 eur na účet Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia žalobou doručenou súdu dňa 13.6.2014 žiadali, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške 79,10 s 8,25 % ročným úrokom z omeškania od 29.11.2013 do zaplatenia.

Žalobu odôvodnili tým, že dňa 25.5.2011 uzatvorili so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX. Na základe tejto zmluvy sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom úver vo výške 33 000 eur a žalobcovi sa zaviazali úver splácať v pravidelných mesačných splátkach. Súčasťou zmluvy boli Obchodne podmienky Banky

.a Všeobecné obchodné podmienky. Ako dĺžníci podľa zmluvy jej preverením ako aj preverením transakčnej histórie zistili, že zo strany žalovaného ako veriteľa im bol neoprávnene účtovaný mesačných poplatok za správu účtu počas celého trvania úverovej zmluvy, t.j. od 25.5.2011 do 15.6.2013, kedy došlo k úplnému splateniu úveru. Tento poplatok bol účtovaný vo výške 3,30 eur mesačne od 1.10.2011 do 31.3.2012, pričom od februára 2012 bol tento poplatok účtovaný v sume 3,50 eur, spolu 16 mesiacov do 30.6.2013. Spolu v priebehu 25 mesiacov žalovaný neoprávnene vyúčtoval a zrazil z úverového účtu žalobcov sumu 79,10 eur.

Žalobcovia v žalobe uviedli, že uvedený poplatok bol zjednaný ustanovením, ktoré je v rozpore s požiadavkou dobrých mravov, na ich ujmu ako spotrebiteľov a založil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Poplatku chýba hospodárska ekvivalencia ako aj hospodárska kauza. Poplatok bol žalovaným účtovaný ako poplatok za správu úveru, pričom reálne k akejkoľvek správe úverového účtu založeného na základe Zmluvy nedochádzalo. Činnosť žalovaného vo vzťahu k úverovému účtu žalobcu je len administratívou, ktorá súvisí s jeho činnosťou.

Ďalej poukázal na zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce neprijateľné podmienky ako aj smernicu Rady 93/13/EHS.

Zdôraznili, že ustanovenia o poplatku za vedenie úveru sú neplatné nielen z dôvodu neprijateľnosti v zmysle § 53 Obč. zák. ale sú aj neurčité a nezrozumiteľné a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. Za poplatok žalobcom ako spotrebiteľom nebolo poskytnuté žiadne protiplnenie vo forme služby, prípadne iné protiplnenie, preto poplatok za vedenie úveru bol dojednaný v omyle, čo spôsobuje taktiež neplatnosť v súlade s § 49 Obč. zák.

Žalobcovia majú za to, že povahu týchto ustanovení ako neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj ich rozpor s dobrými mravmi, právnymi predpismi a ich neurčitosť a nezrozumiteľnosť potvrdzuje aj samotné správanie žalovaného - banky, ktorý tieto poplatky počnúc dňom 1.7.2013 ďalej neúčtuje.

Keďže žalobcom boli účtované a zrážané peňažné prostriedky v celkovej výške 79,10 eur na základe ustanovenia zmluvy, ktoré neplatné, žalovaný sa na ich úkor obohatil, preto ho listom zo dňa 31.10.2013 vyzvali k vydaniu bezdôvodného obohatenia, na čo im žalovaný oznámil, že ich žiadosť neakceptuje, nakoľko postupoval v súlade s právnymi predpismi.

Z uvedených dôvodov žalobcovia žiadajú z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému zaplatať sumu 79,10 eur a zároveň žiadajú o priznanie úroku z omeškania vo výške 8,25 % od 29.11.2013 (kedy žalovanému uplynula lehota na plnenie) do zaplatať ako aj náhrady trov konania.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

Žalovaný vo vyjadrení, ktoré bolo doručené súdu dňa 31.7.2014 uviedol, že nárok uplatnený žalobcami považuje za nedôvodný a v celom rozsahu ho neuznáva, svoje námietky zhrnul do piatich bodov.

Ako prvé namietal nepreukázanie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., keďže žalobcovia požadujú vyslovenie neplatnosti právneho úkonu ohľadne dojednania platenia poplatku za správu a vedenie úveru.

Po druhé uviedol, že z hmotnoprávneho hľadiska bola zmluva, vrátane dojednaní ohľadne poplatku uzatvorená podľa slobodnej a vážnej vôle zmluvných strán, žalobcovia mali možnosť na trhu poskytovania úverov si slobodne vybrať subjekt, s ktorým budú rokovať

.a s ktorým následne uzavriú zmluvu o poskytnutí úveru. Žalovaný je presvedčený, že žalobcovia nevstupovali do záväzkových vzťahov ľahkovážne, zároveň dal do pozornosti princíp autonómie vôle a slobodného konania a odkázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, t.j., že ochranu spotrebiteľa nie je možné pojať ako ochranu ľahkomyselnosti a nerozvážnosti spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že žalobcovia ešte pred podpisom zmluvy vedeli všetko o výške mesačnej anuitetnej splátky a taktiež to, že budú povinní platiť aj poplatok a poznali jeho výšku. Skutočnosť, že žalobcovia vedeli o povinnosti platiť poplatok, je preukázaná aj zo správania žalobcov, kedy spočiatku poplatok riadne platili, neprotestovali proti nemu. Rozhodnutie žalobcov uzavierať zmluvu bolo slobodné, boli riadne a dostatočne informovaní o podstate zmluvného vzťahu, preto žalovaný považuje všetky dodatočné tvrdenia žalobcov o údajnom rozpore zmluvy ohľadne poplatku s dobrými mravmi, konaním v omyle, neurčitosti a neplatnosti za nepodložené a účelové. Jedinou novou skutočnosťou, ktorá nemohla byť známa žalobcom je následné prijatie rozhodnutia nemeckého Spolkového súdneho dvora zo dňa 07.06.2011 sp. zn. XI ZR 388/10 (ďalej len rozhodnutie BGH).

Po tretie žalovaný uviedol, že rozhodnutie BGH vychádza z odlišnej právnej úpravy a judikatúry v Nemeckej spolkovej republike a u nás nie je aplikateľné.

Po štvrté uviedol, že dojednanie poplatku bolo až do 10.06.2013 v Slovenskej republike legitímne a preto nemôže byť považované za neplatné. Žalobca upozornil na to, že zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy v § 9 ods. 2 písm. k, n výslovne počítal s účtovaním poplatkov, vrátane poplatku za vedenie účtu. Ďalej poukázal na Smernicu 2008/48/ES, preambulu bod 22 z ktorej je zrejme, že spotrebiteľská smernica počíta s existenciou takýchto poplatkov, ale zároveň rešpektuje právo jednotlivých členských štátov ich prípadne zakázať. Túto možnosť slovenský zákonodarca pôvodne nevyužil a preto bol poplatok legitímny. Až novelou zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinnej od 10.6.2013, bolo doplnené ustanovenie § 37 ods. 12, v dôsledku zmeny legislatívy žalovaný prestal poplatok účtovať v júni 2013.

Žalovaný ďalej k tvrdeniu žalobcov o neplatnosti dojednania poplatku podľa ustanovenia § 37 Obč. zák. , nakoľko nie je zrejmé, aká služba je z poplatok poskytovaná, nakoľko chýba vysvetlenie pojmu správa úveru uviedol, že nie je možné a ani účelné, aby každý pojem použitý v zmluve bol podrobne vysvetlený, lebo potom by zmluvy mali „maxi rozmery“, čo by spôsobovalo ich neprehľadnosť a paradoxne nebolo na prospech spotrebiteľa, ale práve naopak.

Po piate zdôraznil, že zmluvné podmienky týkajúce sa hlavného predmetu plnenia alebo primeranosti ceny nemôžu spôsobovať nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Vzhľadom na uvedené žiadal žalovaný návrh zamietnuť.

Keďže predmet konania neprevyšuje 1000 eur v zmysle § 200ea O.s.p. ide o drobný spor, pri ktorom podľa § 115a ods. 2 O.s.p. nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, preto súd dňa 13.10.2014 vyvesil na úradnej tabuli súdu a elektronicky zverejnil oznám, že dňa 22.12.2014 bude vo veci účastníkov konania verejne vyhlásený rozsudok, ktorý následne vyhlásil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov - Zmluvou o poskytnutí úveru reg. Č. XXXXXX zo dňa, výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 30.10.2013, odpoveďou na výzvu a listinnými dôkazmi zaznamenanými na CD nosiči - .sadzovníkmi poplatkov, výpisom z úverového účtu žalobcov na základe a zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu ako ho opísali žalobcovi v žalobe.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Obč. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutá, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesenie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

Podľa § 6 ods. 1 Smernice Rady 4. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 4. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľom a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (rozsudok Banco Espanol de Crédito).

Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení zákona č. 132/2013 Z.z. banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné predkladať v súhrnnej podobe ministerstvu údaje o jednotlivých poplatkoch uvedených v cenníkoch pre fyzické osoby - nepodnikateľov. Údaje podľa prvej vety sú banka

a pobočka zahraničnej banky povinné predkladať v kalendárnom roku, ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom k 31. decembru ich podiel vkladov od obyvateľstva predstavuje minimálne 2% z celkového stavu vkladov obyvateľstva vykázaného na základe tohto zákona a osobitných predpisov. 35d) Rozsah údajov o poplatkoch uvedených v cenníkoch pre fyzické osoby - nepodnikateľov a ich štruktúru, spôsob, termín a miesto predkladania týchto údajov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo".

Podľa § 1 ods. 3 a), c) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy spotrebiteľským úverom nie sú:

a) hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu, 1)

c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov,

Podľa § 559 Obč. zák. splnením dlh zanikne.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. platného do 31.12.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná, v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Vzhľadom na uvedené súd právne uzatvára:

Predmetom konania je nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia v 79,10 eur, ktoré tvorí žalovaným účtované a zrazené poplatky za správu úverového účtu (7x 3,30 eur a 16x 3,50 eur).

Zmluva o poskytnutí úveru č. 19910 zo dňa 25.5.2011 je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobcovia vystupovali ako spotrebiteľia, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa a konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Sám žalovaný v podanom vyjadrení nespochybňuje, že nároky uplatňované v tomto konaní je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Obč. zák.. K tomu je potom potrebné uviesť, že v spotrebiteľskom vzťahu zmluvné dojednania medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov.

Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, má sa za to, že musí ísť o také zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu a obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy.

Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené.

Vzhľadom na zistený skutkový stav a citované zákonné ustanovenia sú má za to, že dohoda o povinnosti žalobcov platiť mesačný poplatok za správu úverového účtu nemôže požívať právu ochranu a ako takú ju súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Podľa čl. IX. bod 2. Zmluvy o poskytnutí úveru z 25.5.2011 dlžník sa zaväzuje uhradiť Banke okrem iného poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál) v zmysle platného Sadzovníka Banky.

Súd má za to, že poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa preto je toto dojednanie absolútne neplatné podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy.

Výpočet neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách zakotvený v ustanovení § 53 ods. 4 Obč. zák. je len demonštratívny, teda v tomto ustanovení zákonodarca vymedzil len príklady podmienok predstavujúcich najkrikľavejšie porušenie rovnováhy vo vzťahu majúcom sa inak vyznačovať vyváženosťou práv a povinností zmluvných strán. Hoci z pomerne obsiahleho výpočtu, navyše postupom času i dopĺňaného, možno nepochybné vybadať úmysel zákonodarcu včleniť do textu zákona podľa možnosti všetky mu známe a teda najtypickejšie prípady dojednaní na ujmu spotrebiteľa, tento obrazne neoponechať nič na náhodu a čo najviac zúžiť pomyselný manévrovací priestor nielen osobám profitujúcim z neprijateľných podmienok, ale tiež súdom (tým pri interpretácii a aplikácii tzv. pozitívneho práva), po celú dobu existencie úpravy normami spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle na vnútroštátnej úrovni je patrným tiež uvedomovanie si nemožnosti reagovania priamo zákonom na všetky do úvahy prichádzajúce situácie a takto i nutnosť poskytnutia možnosti práve súdom, aby existujúcu právnu úpravu dotvorili výkladom.

Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka vyjadrujúca finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Poplatky za vedenie či správu úverového účtu (mesačné paušály) treba považovať za takéto neprijateľné zmluvné podmienky, keďže predstavujú plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa a konanie banky - žalovaného spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľom - žalobcom ako poškodzujúce. Preto s poplatkom za takéto plnenie sa spája záver o ich neprijateľnosti. Podľa názoru súdu pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

Súdna prax už zaujala stanovisko, že dojednanie poplatku za vedenie účtu a správu úverového účtu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko vedenie úverového účtu vyplýva z účtovných potrieb samotnej banky, a preto nemôže zaťažovať dlžníka. Aj zákonodarca v rámci zák. č. 132/2013 Z.z. o bankách reagoval na súdnu prax a zakázal bankám, stavebným sporiteľniam a veriteľom spotrebiteľských úverov žiadať poplatky, alebo akúkoľvek odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úverového účtu, na ktorom je úver vedený a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu. Poplatky za vedenie a správu úverového účtu sú teda bez akýchkoľvek pochybností takými zmluvnými podmienkami, ktoré vyjadriť finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, preto poplatky za vedenie účtu sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou tak, ako to napokon posúdil výslovným zákazom označenom v zákonnej norme aj samotný zákonodarca.

Poplatky za vedenie - správu účtu sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou tak, ako to napokon posúdil výslovným zákazom označenom v zákonnej norme aj samotný zákonodarca. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky by napĺňali aj neprimerané poplatky za upomienky, či predžalobné upomienky alebo iné poplatky účtované žalovaným, ktoré však nie sú predmetom tohto konania.

Poplatky, ktoré umožňujú žalovanému (poskytovateľovi úveru) získať objektívne vyššiu čiastku, ako sú skutočné náklady či už za upomienku alebo za predžalobnú upomienku, narušujú rovnováhu zmluvných strán. Objektívne takéto poplatky upravené jednostranne len sadzovníkom spracovaným dodávateľom sú spôsobilé získať od spotrebiteľa čiastku prevyšujúcu skutočné náklady na takéto výdavky dodávateľa úveru. Aj pri aplikácii ust. § 121 ods. 3 Obč. zák., príslušenstvom pohľadávky sú inter alia len náklady spojené s jej uplatnením - skutočné náklady. Ak si ich žalovaný uplatňuje v paušálnej náhrade, nezodpovedajú tieto paušálne náhrady skutočným nákladom.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rovnaký právny názor na neprijateľnosť zmluvného dojednaní o poplatkoch ktoré vyslovili súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach napr. KS Trenčín sp. zn. 5Co/223/2014, 4Co/207/2013, KS Trnava sp. zn. 10Co/27/2013, KS Prešov 14Co/104/2013 a iné.

K námietke žalovaného týkajúcej sa nepreukázania naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcov súd poukazuje na skutočnosť, že predmetom konania nie je určovací žaloba v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., ale žaloba na plnenie podľa § 80 písm. b) O.s.p. pri ktorej nie je potrebné preukazovať existenciu naliehavého právneho záujmu. Je pravdou, že v prejednávanej veci súd ako predbežnú otázku rieši otázku platnosti ustanovenia o povinnosti žalobcov ako spotrebiteľov platiť poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál). Podľa názoru súdu zákonodarca v prípade spotrebiteľských zmlúv existenciu naliehavého právneho záujmu na strane spotrebiteľa ako slabšej strany zmluvného vzťahu už predpokladal. Zákonodarca mal za to, že vždy existuje naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dojednaní, ktoré je v neprospech spotrebiteľa a nevyžaduje aby tento naliehavý právny záujem zo strany spotrebiteľa bol preukazovaný. Dôkazom tohto úmyslu zákonodarcu je znenie ustanovenia § 153 ods. 3 O.s.p. v znení zákon č. 106/2014 Z.z. podľa ktorého súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neplatná, v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Pokiaľ žalovaný ako príklad oprávnenosti účtovaného poplatku za správu úveru uvádza zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý podľa jeho tvrdenia výslovne počítá s poplatkami, k tomu súd uvedie len toľko, že tento zákon, tak ako je to citované vyššie, na daný spotrebiteľský vzťah nie je aplikovateľný.

K ďalšej námietke žalovaného týkajúcej sa rozhodnutia nemeckého Spolkového súdu a jeho nemožnosť aplikácie v našom právnom poriadku, pretože vychádza z odlišnej právnej úpravy súd uvádza, že toto tvrdenie je pravdivé, avšak nie je vylúčené, aby všeobecné súdy SR si osvojili aj názorovú líniu iných všeobecných súdov v rámci EÚ, ktoré vychádzajú z rovnakých princípov ochrany spotrebiteľov v spotrebiteľských vzťahoch. Nejde o záväznosť judikatúry, ide o posúdenie skutočností týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov, na ktoré sa vzťahujú normy prijaté Európskou úniou. Rozhodnutie nemeckého Spolkového súdu na ktoré poukazujú žalobcovia sa venuje práve tým skutočnostiam, ktoré sa týkajú účtovania poplatkov.

K poslednej námietke týkajúcej sa hlavného predmetu plnenia s poukazom na § 53 ods. 1 druhá veta Obč. zák. teda, že ide o zmluvné podmienky, ktoré s týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľne podmienky individuálne dojednané.

V prejednávanej veci bol poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál) dojednaný v čl. IX. bod 2. Zmluvy a to tak, že dlžník sa zaväzuje uhradiť Banke najmä tieto poplatky v zmysle platného Sadzobníka Banky: (medzi množstvom poplatkov je ako druhý v poradí uvedený poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál). V tomto ustanovení je odkaz na Sadzobník banky teda do predpisu, do ktorého tvorby a ani výslednej podoby nemohli žalobcovia - ako spotrebiteľia žiadnym spôsobom zasiahnu, čo spôsobuje podľa názoru súdu absolútnu neurčitost', nejasnosť a nezrozumiteľnosť. Vyhovieť zákonným požiadavkám na kumulatívne splnenie kritérií uvedených v § 53 ods. 1 druhá veta Obč. zák. tak, že zmluvné podmienky musia byť buď vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo byť dojednané individuálne, nie je splnená.

Taktiež podľa názoru súdu nie je splnená podmienka aby poplatok za správu úveru (mesačný paušál) mohol byť definovaný ako „podmienka, ktorá sa týka hlavného predmetu plnenia“. Poplatok za správu úveru sa hlavného predmetu plnenia priamo netýka, pretože hlavným predmetom plnenia je tu poskytnutie úveru (zo strany banky) a jeho splácanie (zo strany klienta), vedenie evidencie o priebehu čerpania a splácania úveru je logickou súčasťou podnikateľskej činnosti na poli bankovníctva, zahrnutou do odplaty za poskytnutie disponibilných finančných prostriedkov veriteľa dlžníkovi ak sa má hlavného predmetu plnenia týkať poplatok za správu úveru bude sa ho týkať prakticky každá podmienka súvisiaca s tým, že tu ide o úver. Súd opakovane uvádza, že kritériu prijateľnosti podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadne protiplnenia, ale takáto podmienka slúži výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizáciu zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu.

Vzhľadom na vyslovenú neplatnosť dojednania o poplatku za vedenie úveru, plnenie ktoré prijal žalovaný titulom tohto dojednania súd považuje za plnenie z neplatného právneho úkonu v zmysle § 451 Obč. zák.

Vykonaným dokazovaním súd mal preukázať, že žalobcovia za dobu trvania zmluvného vzťahu uhradili žalovanému na poplatkoch sumu 79,10 eur (7 x sumu 3,30 eur a 16 x sumu 3,50 eur), pričom žalovaný výšku prijatých platieb na poplatkoch za správu úveru nenamietal. Keďže súd nárok uplatnený žalobcami považoval za dôvodný v celom rozsahu žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného k úhrade sumy 79,10 eur titulom bezdôvodného obohatenia.

Žalobcovia žiadali priznať aj úroky z omeškania od 29.11.2013 (odo dňa v ktorom žalovanému uplynula lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa výzvy) v sadzbe 8,25 % do zaplatenia.

Súd má za to, že žalovaný sa dostal do omeškania až dňom 30.11.2013, podľa názoru súdu dňa 29.11.2013 žalovanému uplynula lehota na úhradu. Vo výzve (čl. 5 spisu) žiadali žalobcovia vydať bezdôvodné obohatenie do 15 dní, výzva bola odoslaná 14.11.2013, lehota 15 dní uplynula 29.11.2013). Žalovaný sa dostal do omeškania nasledujúci deň po uplynutí lehoty na dobrovoľné plnenie t.j. dňa 30.11.2013.

Výška úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky k 30.11.2013 bola 0,25 %.

Na základe uvedeného súd zaviazal žalovaného k zaplateniu úrokov z omeškania z priznanej istiny 79,10 vo výške 8,25 % od 30.11.2013 do zaplatenia a zvyšok uplatneného nároku zamietol ako nedôvodný.

Súd v súlade s § 153 ods. 3 O.s.p. reagoval na zmenu právnej úpravy účinnej od 1.6.2014 v dôsledku ktorej je tu povinnosť do výroku rozsudku prevziať presné znenie podmienok určených za neprijateľné (čl. II a VII zákona č. 106/2014 Z.z.) a vyslovil neplatnosť z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa povinnosti žalobcov platiť v zmysle Sadzobníka banky poplatok za vedenie úveru (mesačný paušál).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

V prejednávanej veci mali žalobcovia neúspech len v nepatnej časti (len v časti jedného dňa pri úrokoch z omeškania) preto majú právo na plnú náhradu trov konania. Žalobcovia si uplatnili právo na náhradu trov konania, trovy konania však nevyčíslili, z obsahu spisu nevyplýva aby im nejaké trovy vznikli, preto súd vyslovil, že žalobcom právo na náhradu trov konania nepriznáva.

V zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva, alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

S poukazom na tú skutočnosť, že žalobcovia sú v konaní oslobodená od zaplatenia poplatku a súd ich žalobe vyhovel, súd zaviazal na úhradu súdneho poplatku vo výške 16,50 eur žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O.s.p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 251 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie .exekúcie podľa osobitného zákona.